

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200022
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223200022.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých A. B. C. B. B., nar. XX.XX.XXXX a D. - E. F. G. van B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov C. H. F. B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, XXXX I., A., J. K., zastúpený JUDr. Helenou Čerešňovou, advokátkou so sídlom Horné predmestie 16, Svätý Jur a L. A. - B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. N. J. XX, XXX XX A., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Zveruje maloletého A. B. C. B. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý je povinný sa o maloletého osobne starať, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletému A. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, od 4.1.2023 do budúcnosti.

III. Dlžné výživné za obdobie 04.01.2023 do 31.07.2023 vo výške 226,35 je matka povinná uhradiť k rukám otca maloletého do 30.09.2023.

IV. V prevyšujúcom rozsahu návrh otca na určenie výživného pre maloletého A. B. C. van B. zamietajú.

V. Zamietajú návrh otca na určenie, že výživné k maloletej D. – E. F. van B. sa neurčuje.

VI. Nárok otca voči matke na zaplatenie sumy vo výške 2450,- Eur vylučuje na samostatné konanie.

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VIII. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 3P/86/2012-39 zo dňa 15.02.2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 1P/59/2020-312 zo dňa 27.08.2021 vo výrokoch o úprave práv a povinností rodičov k maloletému A. B. C. B. B..

odôvodnenie:

V.

1. Otec maloletých sa návrhom, doručeným súdu dňa 4.1.2023 a upraveným v priebehu konania domáha, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 1P 99/2020 – zo dňa 27.8.2021 a upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým A. B. C. van B. a D. E. F. G. van B. tak, že zverí maloletého A. do jeho osobnej starostlivosti a styk matky s maloletým neupraví, zároveň súd výživné

otca vo vzťahu k maloletej D. a výživné matky vo vzťahu k maloletemu A. neurčí. Svoj návrh odôvodnil tým, že vo vzťahu k mal. A. nastala podstatná zmena pomerov, pretože mal. A. prejavil svoju vôľu žiť s otcom. Od leta 2022 žije v J. a býva u svojho otca. Od 14.09.2022 je riadne zapísaný na štúdium na O. P. C., Q. - P. B. R. A. A. XX, 5624 AA C.. Maloletý A. navštevuje O. P. C. od 14.09.2022. Podľa vyjadrenia jeho mentora A. K., ktoré je pripojené k potvrdeniu o zápise do školy, je A. hodnotený pozitívne s tým, že rozumie holandskému jazyku na rovnakej úrovni ako jeho spolužiaci. Mentor uvádza, že A. odišiel jesenné prázdniny tráviť na Slovensko, avšak sa po jesenných prázdninách nevrátil bezodkladne späť, ale vrátil sa až 12.12.2022 (pozn. mal. A. zameškal 6 týždňov vzdelávania). Jeho mentor však uvádza, že sa dohodli s A. a jeho otcom na tom, že maloletý A. dobehne zameškaný materiál doma. Napriek zameškanému učivu však A. absolvoval v škole testy, v ktorých dosiahol priemerné výsledky v porovnaní so spolužiakmi, čo mentor hodnotí pozitívne, keďže zameškal 6 týždňov vzdelávania. K 6 týždňovej absencii vo vzdelávacom programe v J. sa vyjadruje aj mal. A. vo svojom liste, ktorý spísal pre účely tohto súdneho konania, aby prejavil svoju vôľu, ktorej je vzhľadom na svoj vek a rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný. Mal. A. uvádza, že na Slovensko odišiel, pretože si myslel, že je to len týždňový výlet. Ibaže po týždni mu jeho matka a sestra D. povedali, že sa Slovensku ostane navždy. Sestra D. mu počas spánku zobrala mobil, zablokovala mu všetky aplikácie aj tel. číslo otca, čím mu zabránila v kontakte s otcom. Mal. A. sa domáhal cesty späť k otcovi do J., ale zo strany matky mu v tom bolo spočiatku bránené. Ibaže mal. A. vyriešil tento stav tým, že odmietol navštevovať školu na Slovensku a keďže nemohol ostať bez školskej dochádzky, matka ho pustila späť do J. a viac nerobí prekážky. Mal. A. opisuje aj dôvody svojho rozhodnutia pre pobyt u otca a štúdium v J.. V rodine svojho otca a nevlastnej matky S. sa zjavne cíti dobre (opisuje, že mu chýbali), viac sa mu páči prostredie, v ktorom žije v J. v porovnaní so Slovenskom, taktiež sa mu viac páči vzdelávací proces a vidí lepšiu životnú perspektívu v J.. K vyššie uvedenému treba dodať, že mal. A. bol na O. P. C. zapísaný a začal študovať s vedomím a súhlasom jeho matky. Rovnako bola na školu O. P. zapísaná aj jeho sestra D. a to od 18.07.2022, pričom od 31.10.2022 bez uvedenia dôvodu prestala školu navštevovať. Uvedené preukazujeme mailovým potvrdením S. B. T. K., riaditeľky O. P.. Vzhľadom na to, že maloleté deti majú trvalý pobyt M. N. J. XX, XXX XX A., je na konanie miestne príslušný Okresný súd Bardejov. Na základe predložených dôkazov je zrejmé, že mal. A. chce žiť s otcom v J. a v J. aj študovať, pričom jeho matka s touto synovou voľbou od počiatku nepochybné súhlasila (mal. A. aj s mal. D. boli v J. riadne zapísaný na školskú dochádzku od leta 2022). Matka mal. A. svoje rozhodnutie zmenila až následne počas jesenných prázdnin, kedy syn vycestoval na Slovensko a ona mu bránila v návrate späť. Keďže mal. A. prejavoval svoju vôľu odísť späť žiť a študovať do J. tak, že bojkotoval návštevu školy na Slovensku, matka opäť prejavila súhlas a umožnila synovi vrátiť sa do J.. Vzhľadom na aktuálny stav je zrejmé, že mal. D. je v osobnej starostlivosti matky a mal. A. je v plnej miere v osobnej starostlivosti otca. Keďže každý z rodičov má v plnej osobnej starostlivosti jedno z detí, vznikla analogická situácia ako je pri striedavej osobnej starostlivosti (obaja rodičia vykonávajú čo do času rovnomernú a rovnocennú osobnú starostlivosť - každý o jedno dieťa). Pokiaľ ide o náklady na životné potreby mal. detí, možno konštatovať, že náklady na mal. A. sú vyššie než na mal. D., pretože životné náklady v J. sú vyššie než na Slovensku. Z hľadiska dobrých mravov a elementárnej spravodlivosti, s prihliadnutím na analógiu legis k striedavej osobnej starostlivosti máme za to, že každý z rodičov by mal znášať náklady na dieťa, ktoré má v osobnej starostlivosti a nebude platiť výživné na dieťa, ktoré v osobnej starostlivosti nemá. Následne v priebehu konania otec upravil svoj návrh v tej časti, v akej sa domáhal výživného zo strany matky pre maloleteho A. a navrhol určiť minimálne zákonné výživné pre neho odkedy je u otca, do budúcnosti. Matka maloleteho, aj kolízny opatrovník maloletých detí, zhodne súhlasili so zverením maloleteho A. do osobnej starostlivosti otca, s tým, aby súd jej styk s maloletým neupravil a aby jej určil minimálne výživné na maloleteho A. v zmysle Zákona o rodine.

2. V konaní bolo vydané neodkladné opatrenie a to uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 4P 2/2023 – 37 zo dňa 3.2.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 21CoP 26/2023 – 78 zo dňa 11.5.2023, na základe ktorého bol maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka je povinná prispievať na jeho výživu sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, vždy do 15. dňa vopred k rukám otca, pričom neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia tohto konania.

3. Súd vykonal dokazovanie návrhom, písomnými a ústnymi prejavmi rodičov, kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, listom maloleteho A. č.l. 29, obsahom spisov Okresného súdu Bardejov 3P 86/2012 a 1P 99/2020, ostatným spisovým materiálom.

4. Rodičia maloletých nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Otec je štátnym občanom J. K., kde žije na adrese G. XX, A. spoločne s maloletým A. od 1.8.2022, pričom maloletý v J. v meste C. študuje. V škole v J., ktorú navštevuje je hodnotený priemerne v porovnaní s jeho spolužiakmi, ktorí

sú rodení J.. Školu začal navštevovať od 14.9.2022, pričom následne prišiel na Slovensko s matkou a sestrou na jesenné prázdniny (22.10.2022 do 31.10.2022) , po ktorých sa nevrátil späť, aj keď to nebola jeho vôľa, čo potvrdil v osobne napísanom liste. Začal tu navštevovať školu, ktorú bojkotoval a následne odišiel do J. za otcom až 12.12.2022, u ktorého je doteraz. Matka žije v súčasnosti v A. spoločne s maloletou D.. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 3P 86/2012 – 39 zo dňa 15.2.2013 boli maloletí A. a D. zverení do osobnej starostlivosti matke, pričom otec bol zviazaný prispievať na ich výživu mesačnou sumou po 300 Eur na každé dieťa. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 1P 99/2020 – 312 zo dňa 27.8.2021 bolo zvýšené výživné na maloletú D. na sumu 400 Eur mesačne od 17.8.2020 do 1.9.2021 a na sumu 450 Eur mesačne od 2.9.2021 do budúca, s tým, že suma 50 Eur bude použitá na tvorbu úspor a takisto bolo zvýšené výživné na maloletého A. na sumu 400 Eur mesačne od 17.8.2020 do budúca s tým, že suma 50 Eur bude použitá na tvorbu úspor. Maloletý A. sám vyjadril vôľu a túžbu žiť s otcom v J., ovláda J. jazyk, vidí tam lepšiu budúcnosť pre seba a na Slovensku nechce žiť.

5. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodiny č. 36/2005 Z. z., rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 24 Zákona o rodine V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

7. Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

8. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý A. sa v súčasnosti nachádza v osobnej starostlivosti otca, s čím matka súhlasí a samotný maloletý v rámci vyjadrenia svojho názoru uviedol, že s otcom chce žiť, súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 3P 86/2012 – 39 zo dňa 15.2.2013 vo výroku o osobnej starostlivosti jedného z rodičov o maloletého A.. Maloletý je vo faktickej starostlivosti otca už v podstate od 1.8.2022 a týmto rozsudkom sa zjednotil právny stav so skutočným stavom, v záujme maloletého.

9. Obaja rodičia nežiadali styk matky s maloletým upraviť, súd teda rozhodol v súlade s ustanovením § 25 ods. 2 Zákona o rodine a styk matky s maloletým A. neupravil.

10. Podľa § 62 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia

prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

11. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi rodičmi maloletého A. existuje dohoda o výživnom na sumu 30% zo sumy životného minima na nepĺnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov a s ohľadom na pomery a možnosti oboch rodičov, súd rozhodol o výživnom matky na maloletého A. v zmysle ich zhodného návrhu, s ktorým súhlasil aj kolízny opatrovník.

15. Výživné zo strany matky však súd priznal len od podania návrhu a to v súlade s § 77 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. V konaní neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce priznanie návrhu na výživné aj spätne. Skutočnosť, že otec sa o dieťa staral aj pred podaním návrhu nepatrí medzi dôvody hodné osobitného zreteľa, inak by zákon neobsahoval formuláciu od podania návrhu, ale od zmeny osobnej starostlivosti o dieťa. Otec mohol a mal podať návrh na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti o dieťa v okamihu, kedy u neho začal A. žiť a odkedy sa o neho staral a to, že tak učinil až o približne 5 mesiacov neskôr nie je dôvod hodný osobitného zreteľa. Takisto skutočnosť, že matka poberala od otca vysoké výživné napriek tomu, že sa o maloletého A. osobne nestarala nie je takým dôvodom. Tento nárok si otec uplatnil súd o ňom rozhodne, aj keď v rámci samostatného konania. Ak by to súd navyše zohľadnil aj ako dôvod hodný osobitného zreteľa, použil by to v konaní voči jednému z účastníkov na jeho ťarchu 2 krát a to nie je prípustné. Takisto výška minimálneho výživného sama o sebe nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pretože odzrkadľuje možnosti a schopnosti oboch rodičov a je určená na základe ich vzájomného pomeru, pri pôsobení všetkých ostatných skutočností, ktoré majú vplyv na určenie výšky vyživovacej povinnosti. Nárok otca maloletého na dlžné výživné za obdobie predchádzajúce návrhu, teda od 1.8.2022 do 3.1.2023 súd z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

16. Dlžné výživné za obdobie od 4.1.2023 do 31.7.2023 vo výške 226,35 Eur súd počítal z mesačného výživného 32,11 Eur určeného podľa osobitného predpisu za obdobie od 4. januára 2023 do 30. júna 2023 a z mesačného výživného určeného podľa osobitného predpisu výške 36,8 Eur za júl 2023. Na jeho zaplatenie zaviazal matku maloletého do 30.9.2023 jednak z dôvodu, že sa jedná o minimálne výživné a rovnako z dôvodu, že matka svojho syna nevyživuje už takmer rok, pričom výživné na neho za ten čas poberala a otcovi nevrátila.

17. Súd zároveň zamietol pôvodný návrh otca maloletého, aby určil, že výživné otca vo vzťahu k maloletej D. sa neurčilo, z dôvodu vzájomného započítania výživného matky voči synovi a otca voči dcére, v rovnakej výške. Zákon takéto započítanie neumožňuje. Nie je možné súhlasiť s právnou argumentáciou

otca analogicky s ustanovením § 62 ods. 6 Zákona o rodine a neurčiť výživné obom rodičom na maloleté deti z dôvodu, že matka sa stará o D. a hradí jej náklady a otec prispieva na potreby maloletého A. a tým dochádza k započítaniu. Takýto postup by bol contra legem. Jednak započítanie výživného nie je súdom možné autoritatívne v zmysle § 76 Zákona o rodine, ale navyše to odporuje samotnej právnej úprave v zmysle § 36 a 65 Zákona o rodine. Obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť k svojim maloletým deťom. Ak sa nedohodnú, súd ich výšku určí. Je nepochybné, že o maloletú D. sa osobne stará matka a otec platí výživné určené súdom v konaní 1P 99/2020. O maloletého A. sa v súčasnosti stará otec a matka bola zviazaná vyživovacou povinnosťou, pričom súd rozhodol aj o dlžnom výživnom. Nárok otca na výživné pre syna zo strany matky bol v priebehu konania upravený, ale otec žiadnym spôsobom nezmenil svoj návrh na určenie výživného zo svojej strany na maloletú D., čo bolo súčasťou pôvodného návrhu na vzájomné vysporiadanie výživného oboch rodičov. Súd preto musel o tomto návrhu otca rozhodnúť a ten zamietol. Tento nárok otca, ktorý sa týka neurčenia jeho vyživovacej povinnosti voči maloletej D. otec nevzal späť. Jeho návrh, na neurčenie vyživovacej povinnosti matky voči maloletému A. otec v priebehu konania upravil na konkrétnu výšku (nie na jeho neurčenie, ako to navrhol v návrhu na začatie konania), o čom súd rozhodol vo výroku tohto rozsudku.

18. Súd zároveň vylúčil na samostatné konanie nárok otca maloletých voči ich matke na zaplatenie sumy vo výške 2.450 Eur, ktorá zodpovedá mesačnému výživnému, ktoré otec posielal matke aj napriek tomu, že sa o maloletého A. už osobne nestaral. Bude potrebné posúdiť, či sa jedná o nárok na vrátenie výživného podľa ustanovení Zákona o rodine, ako takého, alebo o vydanie bezdôvodného obohatenia v rámci občianskoprávneho konania podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorého účastníkmi budú iba rodičia a v takom prípade by vo veci rozhodoval iný zákonný sudca, vybavujúci príslušnú agendu na Okresnom súde Bardejov. Preto súd v tejto fáze konania tento nárok vylúčil na samostatné konanie.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú

v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelých vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimo sporový poriadok), a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.